

Inverkan av svampbekämpning på dammexponering vid skörd
och hantering av spannmål

Regional Växtodlingskonferens vid Brunnby Försöksgård 15-16 januari 2013
Gunnar Lundin

Fältförsök i höstveten (Olivin) 2010 & 2012

Finansiering:
Stiftelsen SLO-fonden
Bayer CropScience

Gunnar Löf, Högsta 19 juni 2012

Högsta 19 juni 2012

Lasse Vallgård, Lilla Vallskog 19 juni 2012

Försöksfält

Obeh.	

Svamp- bekämpad	

400 m

48 m

48 m

Växtskyddscentralens provruta

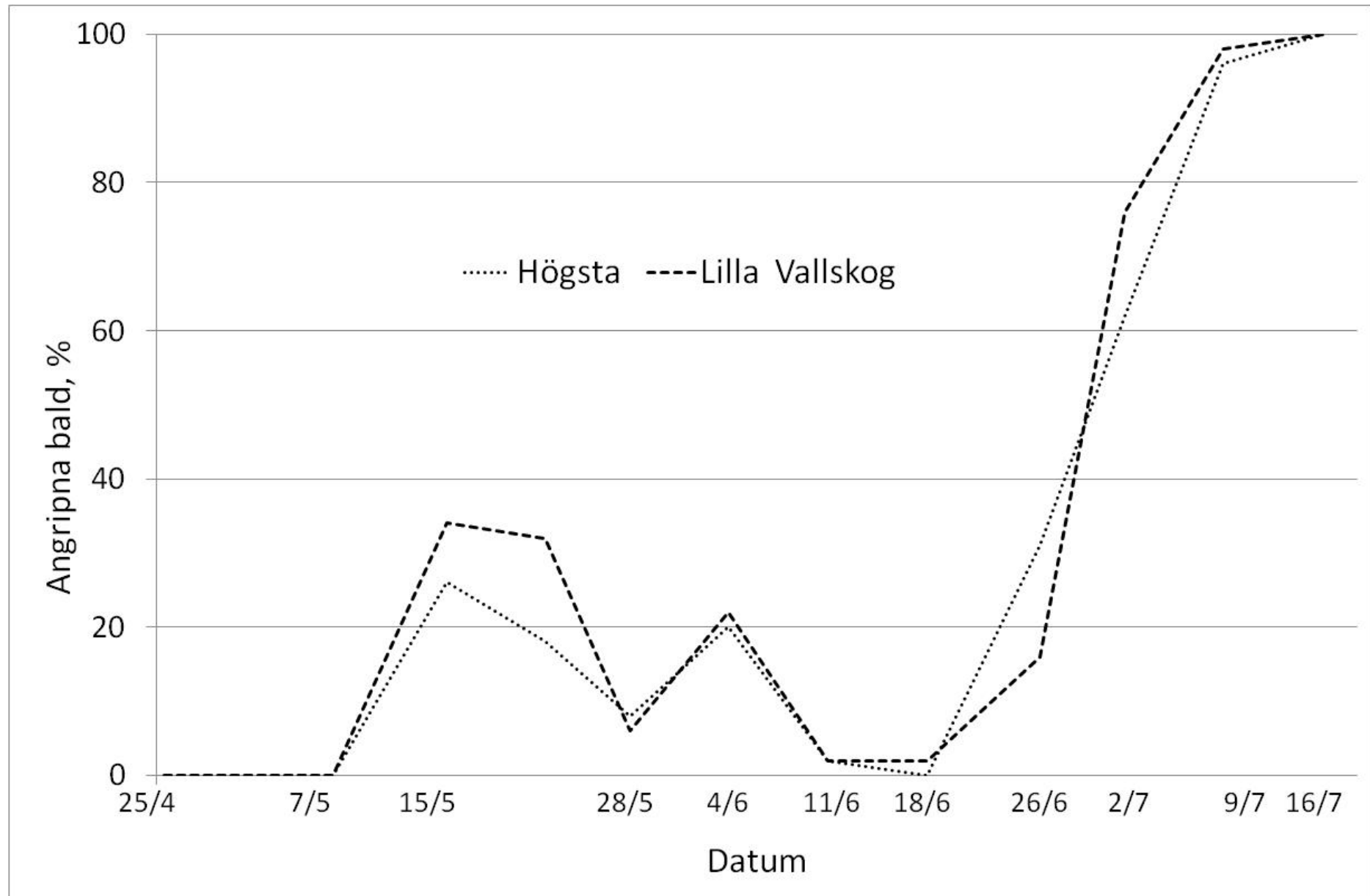

Svampbekämpning

Gård	Datum	Utvecklings- stadium c:a	Preparat och hektardos
Högsta	14/6	50	0,2 Proline + 0,2 Tilt + 0,2 Comet + + 0,2 Karate
L:a Vallskog	24/6	50	0,4 Proline + 0,2 Comet + 0,2 Karate

Bladfläckar i obehandlade försöksrutor (efter Sandström 2012)

Insamling av halmprover

Instrument för mätning av luftens kvalitet

Instrumentplacering

Gräns mellan
svampbekämpad och
obehandlad gröda

Skördetröskning av försöksrutor

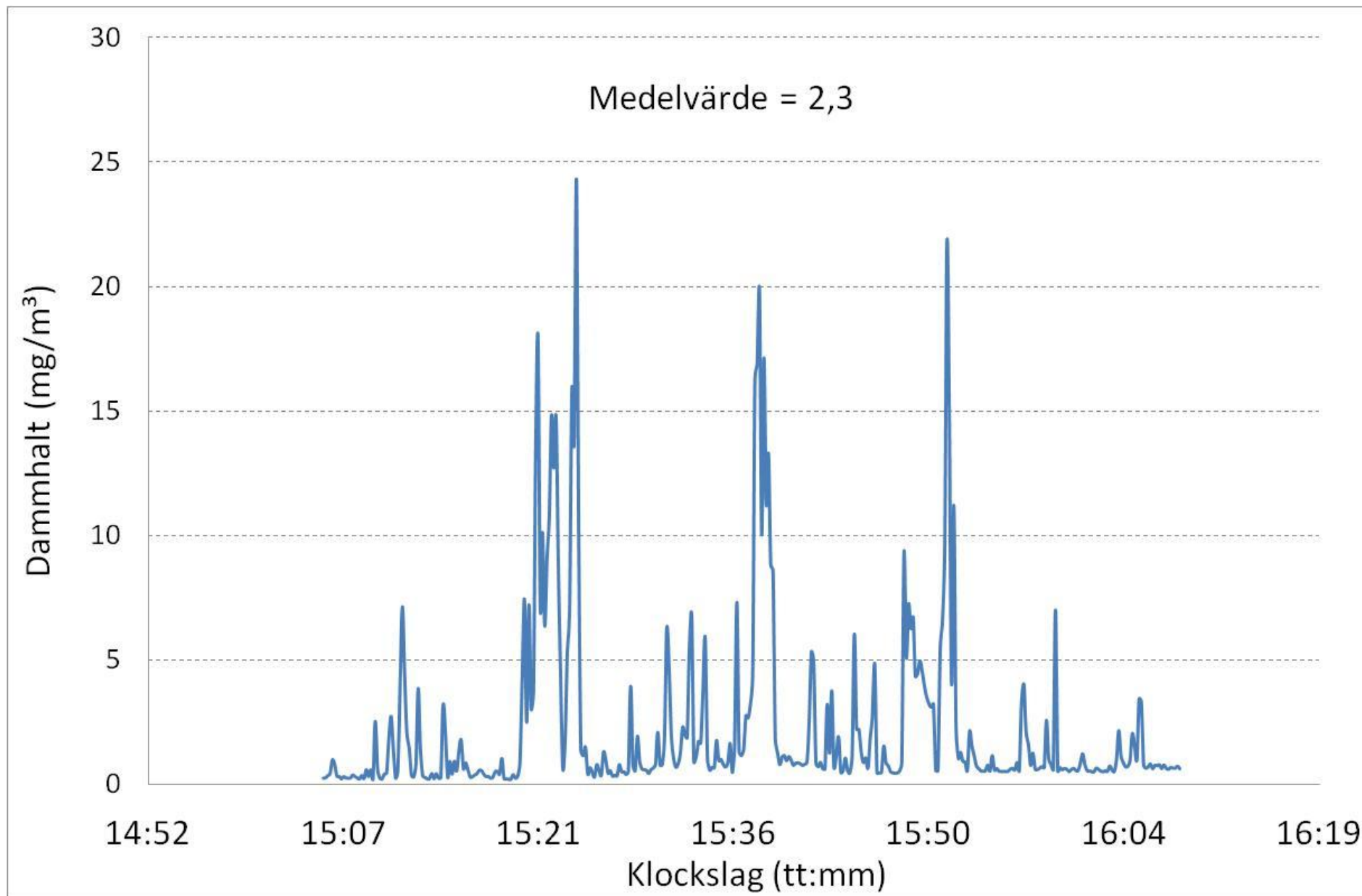

Högsta

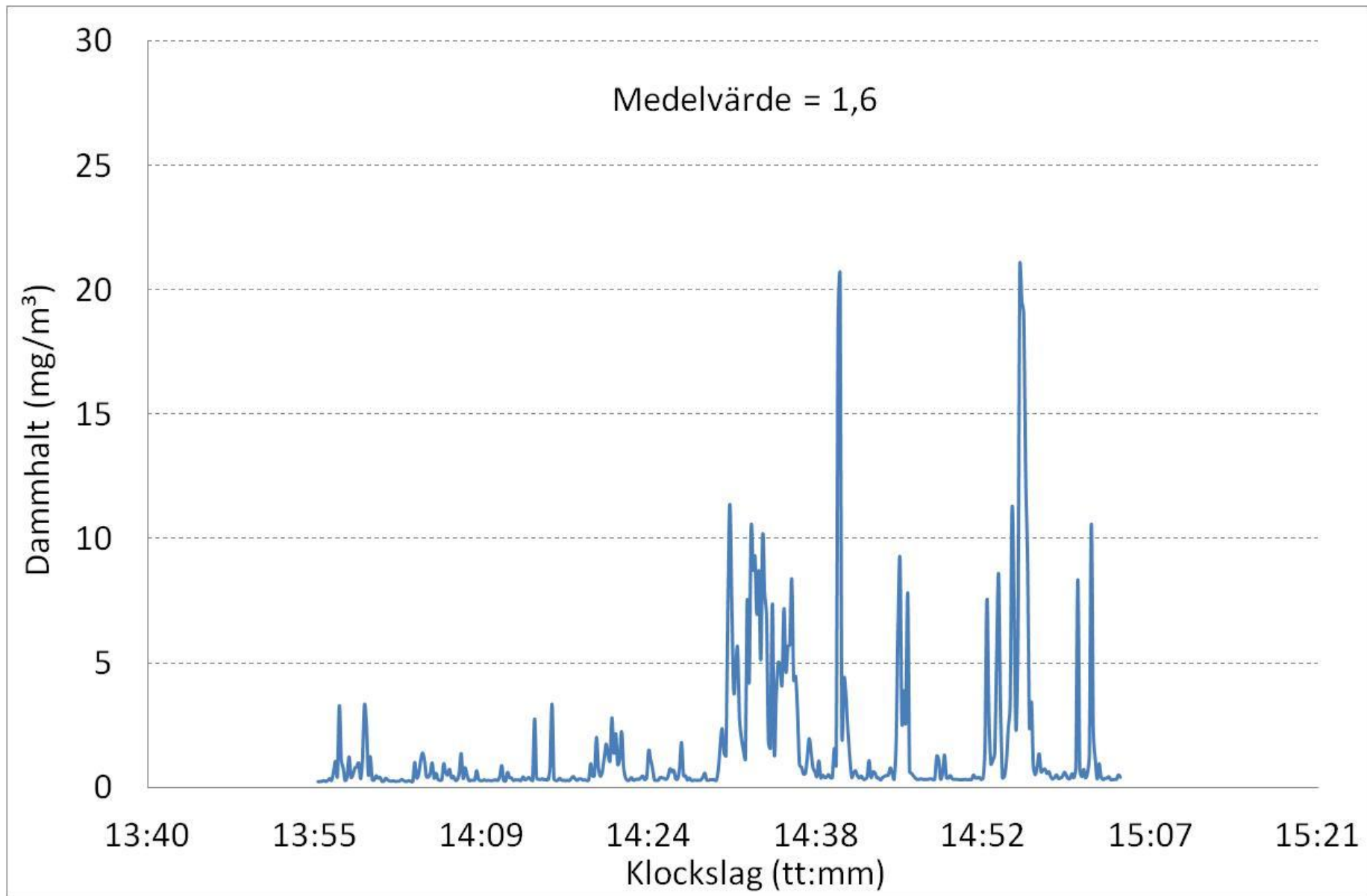
Lilla Vallskog

Dammhalt vid skördetröskning av obehandlad gröda (Lilla Vallskog)

Dammhalt vid skördetröskning av svampbekämpad gröda (Lilla Vallskog)

Mängd mikroorganismer i luften vid skördetröskningen

Gård	Bakterier, totalantal per m ³ * 10 ⁷		Svampar, totalantal per m ³ * 10 ⁶	
	Obehandlad	Svamp- bekämpad	Obehandlad	Svamp- bekämpad
Högsta	4,2	5,6	3,3	6,4
Lilla Vallskog	1,8	2,7	2,1	1,6

Mikrobiologisk status i urval

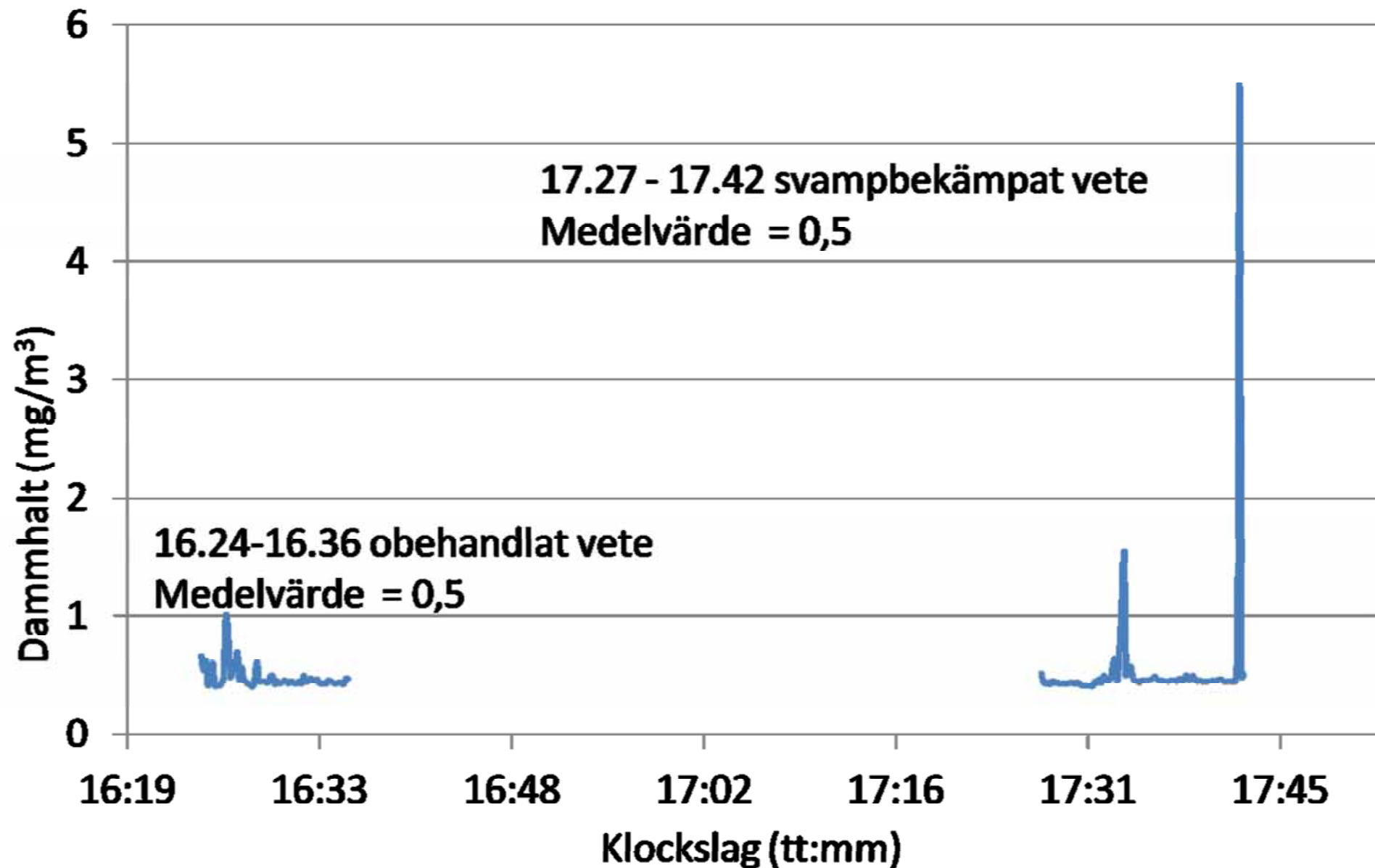
Parameter	Högsta		Lilla Vallskog	
	Obehandlad	Svamp-bekämpad	Obehandlad	Svamp-bekämpad
Halm: Mögelflora vid direktodling (25°)	<i>Aspergillus fumigatus</i> , <i>Penicillium spp</i>	<i>Aspergillus fumigatus</i> ,	<i>Aspergillus fumigatus</i> ,	<i>Aspergillus fumigatus</i> , <i>Penicillium spp</i>
Halm: Mögelflora vid direktodling (37°)	<i>Cladosporium spp</i> , <i>Fusarium spp</i>	<i>Cladosporium spp</i> , <i>Fusarium spp</i>	<i>Cladosporium spp</i> , <i>Fusarium spp</i>	<i>Cladosporium spp</i> , <i>Fusarium spp</i>
Kärna: Endogen infektion av <i>Fusarium spp</i> , %	25	5	15	30

Avräkningsgrundande egenskaper i urval samt tusenkornvikt

Parameter	Gård			
	Högsta		Lilla Vallskog	
	Obehandlad	Svamp- bekämpad	Obehandlad	Svamp- bekämpad
Tkv, g	30	41	29	35
Rymdvikt, g/l	742	779	729	760
Falltal, s	310	290	270	210

Tippning av spannmål i elevatorgrop, Lilla Vallskog

Slutsatser 2012 års försök:

Dammet vid skördetröskningen härstammade huvudsakligen från skördetröskornas utlopp.

Svampbekämpningen resulterade inte i sundare växtmaterial.

Beträffande mängd och arter av mikroorganismer i luften förelåg inga entydiga skillnader mellan behandlingarna.

Dammhalterna var något lägre för den svampbekämpade grödan. Detta torde bero på "greening- effekten" .

Svampbekämpningen resulterade i högre tusenkornvikter och rymdvikter men lägre falltal.

Dammhalten vid tippning av spannmål påverkas av faktorer utöver kärnornas egenskaper.

Mer att läsa:

Lundin G. & Geng Q., 2011. Inverkan av svampbekämpning på dammexponering vid skörd och hantering av spannmål – en pilotstudie.

Slutrapport H092-0004-SLO. www.jti.se

Lundin G. & Geng Q., 2012. Inverkan av svampbekämpning på dammexponering vid skörd och hantering av spannmål – fortsatta försök.

Slutrapport V11-0061-SLO. www.jti.se